

سیاستگذاری:		
بزه‌دیدگان و شاهدان آسیب پذیر – بزرگسالان		
کد سیاستگذاری:	تاریخ اجرا:	عطفهای متقابل:
VUL 1	1 مارس 2018	CHA 1 DIR 1

اصل کلی

خدمات دادستانی بی‌سی آگاه است که پرونده‌های جدی در مورد شاهدان و بزه‌دیدگان آسیب پذیر بزرگسال معمولاً مسائل یگانه و پیچیده‌ای ایجاد می‌کنند و چنین پرونده‌هایی می‌بایست شناسایی شده و مسائلی که به وجود می‌آیند در مراحل اولیه‌ی پیگرد در نظر گرفته شوند. لازم است اطمینان حاصل شود که در چنین پرونده‌هایی تمامی شاهدان و بزه‌دیدگان، بدون توجه به آسیب پذیر بودن، فرصتی برابر برای شرکت در روند دادگستری کیفری داشته باشند.

در این سیاستگذاری، پرونده‌های جدی به پرونده‌هایی از قبیل جرایم "آسیب جدی شخصی" گفته می‌شود که در بخش 752 قانون کیفری شرح داده شده و موضوعهای مشابه قابل توجه دیگر که شامل ریسک یا آسیب فیزیکی، جنسی، روانی می‌شوند یا اساساً استثمارگرانه هستند.

در این سیاستگذاری، افراد بزرگسال بزه‌دیده یا شاهدی آسیب پذیر محسوب می‌شوند که با توجه به ویژگیها و شرایط فردی منحصر به فرد و اهمیت نقششان در پرونده، احتمالی منطقی وجود دارد که اگر به آنها امکانات رفاهی و پشتیبانی ارائه نشود، حضور تأثیر گذارشان در سیستم قضایی به طور قابل توجهی کاهش یافته یا از بین خواهد رفت.

برخی ویژگیها یا شرایط شاهدان یا بزه‌دیدگان که ممکن است باعث به خطر افتادن شرکت تأثیرگذارشان در روند عدالت کیفری شود عبارتند از:

- سن بالا
- گرایش جنسی، هویت جنسیتی یا بیان جنسیتی
- تسلط مجرم بر بزه‌دیده یا شاهد
- سلامتی یا ناتوانی روانی
- سلامتی یا ناتوانی جسمی
- وابستگی به مواد
- دیدگاه‌های فرهنگی، دینی یا قومیتی
- جایگاه متزلزل حقوقی (مانند وضعیت مهاجرتی یا احکام نهایی نشده دادگاهی)
- موانع قابل توجه در برقراری ارتباط

- نگرانی‌های قابل توجه در مورد ایمنی
- انزوای اجتماعی، فقر شدید یا بی خانمانی
- سابقه‌ی قابل توجه سوءاستفاده

یک بزه‌دیده یا شاهد بومی ممکن است به خاطر نوع برخورد تاریخی با آنها و تفاوت‌های فرهنگی مردم بومی و با توجه به شرایط کنونی مرتبط با میراث بومی شاهدان و بزه‌دیدگان، به طور منحصر به فردی آسیب پذیر باشد.

کسانی که به روسپیگری مشغولند ممکن است به دلیل جوّ خشونت، بهره‌کشی و تحقیر، به طور منحصر به فردی آسیب پذیر باشند.

روند

در پرونده‌های جدی، برای کمک به شاهدان و بزه‌دیدگان آسیب پذیر جهت شرکت در روند عدالت کیفری، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید:

1. تلاش‌های منطقی برای برقراری و ادامه‌ی فعالانه‌ی ارتباط با بزه‌دیدگان و شاهدان آسیب پذیر از مراحل ابتدایی پیگرد تا به نتیجه رسیدن آن انجام دهد و اطلاعات به موقع در مورد وضعیت پیگرد به آنها ارائه نماید.
2. در صورت عملی بودن، در طول پیگرد قانونی، با پلیس، ضابطان قضایی، افسران ناظر بر آزادی مشروط یا خدمات بزه‌دیدگان همکاری نماید تا شاهدان و بزه‌دیدگان آسیب پذیر را از هرگونه پشتیبانی که در سیستم عدالت کیفری برایشان موجود است آگاه سازد.
3. اطمینان حاصل کند که تمامی درخواست‌های مقتضی برای ممنوعیت انتشار، فراهم سازی امکانات رفاهی برای شهادت و احکام حفاظتی به دادگاه ارائه شوند.
4. در صورت اقتضا، تمامی اقدامات منطقی برای تسریع روند از جمله آغاز زود هنگام بحث در مورد تصمیم دادگاه یا درخواست تاریخ محاکمه‌ی زود هنگام را انجام دهد.

نماینده‌ی اداری دادستان معمولاً باید اطمینان حاصل نماید که رویه‌هایی وضع شده‌اند تا:

1. اینگونه پرونده‌ها سریعاً شناسایی شده و واگذار شوند
2. در صورت عملی بودن، پرونده را به نماینده‌ی دادستانی ارجاع دهد که آموزش‌های ویژه‌ای در آن زمینه دیده باشد
3. در صورت عملی بودن، پرونده را از ابتدا تا انتها به یک نماینده‌ی دادستان واحد بسپارد
4. به نماینده‌ی دادستان انتخاب شده زمان کافی برای آماده سازی جهت محاکمه بدهد تا پیچیدگی‌های بیشتر اینگونه پرونده‌ها نیز در نظر گرفته شوند

ملاحظات زود هنگام

نماینده‌ی دادستان معمولاً باید در اولین فرصت درخواست کندی صادر شود که طبق بخش‌های 486.4 یا 486.5 از قانون کیفری، دستور دهد که هویت بزه‌دیده یا شاهد و هرگونه اطلاعاتی که به افشا شدن هویت آنان بیانجامد در هیچ مدرکی منتشر نشود یا به هیچ نوعی پخش نشود.

در موارد نادر، در صورت نیاز، نماینده‌ی دادستان می‌تواند درخواست کند حکمی صادر شود که طبق بخش 486.31 از قانون کیفری الزام نماید که هیچ اطلاعاتی که منجر به افشای هویت شاهدان می‌گردد در طول دادرسی اعلام نشود، یا طبق بخش 486.7 از قانون کیفری امنیت شاهد حفاظت شود. نماینده‌ی دادستان معمولاً باید پیش از طرح این درخواست، با نماینده‌ی منطقه‌ای دادستان، مدیر، یا معاون مربوطه‌ی آنان به مشورت بپردازد.

اگر شاهدان یا بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر به دلیل ناتوانی جسمی یا روانی، در برقراری ارتباط برای ارائه‌ی شهادت مشکل داشته باشند، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید در مراحل اولیه‌ی پیگرد تعیین نماید که ارائه‌ی شهادت به وسیله‌ی نوار ویدئویی مناسب هست یا خیر. این مسئله در بخش 715.2 قانون کیفری پیش‌بینی شده است. در صورت نیاز، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید از پلیس برای دریافت نوار ویدئویی درخواست نماید. در این بخش، یک اظهارنامه‌ی ویدئویی ضبط شده از شاهدان یا بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر، در صورتی که بزه‌دیدگان یا شاهدان شهادت داده و محتویات ویدئویی ضبط شده را تأیید نمایند، می‌تواند به عنوان ادله پذیرفته شود.

اگر محدودیت‌های رویه‌ای یا تحقیقاتی به وجود آیند که تأثیری منفی بر پیگرد داشته باشند، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید با پلیس و خدمات بزه‌دیدگان به همکاری بپردازد و در صورت نیاز، با مدیریت ارشد پلیس یا نماینده‌ی اداری دادستان کار کند تا این محدودیت‌ها را در زمانی مناسب برطرف نماید. این موارد می‌توانند شامل محدودیت‌هایی بر پایه‌ی موارد زیر باشند:

- یک بزه‌دیده یا شاهد آسیب‌پذیر بی‌میل یا متخاصم
- مشکلات در یافتن یا برقراری ارتباط با یک شاهد یا بزه‌دیده‌ی آسیب‌پذیر
- عدم امکان رفت و آمد فرد به دادگاه یا دفتر دادستان
- نیاز به ترجمه‌ی محتویات پرونده
- تأخیر در به دست آوردن مدارک مورد نیاز

اگر نماینده‌ی دادستان تشخیص دهد که یک بزه‌دیده یا شاهد آسیب‌پذیر مسائلی در مورد خدمات اجتماعی یا بهداشتی دارد و این مسائل بر توانایی او برای شرکت در روند عدالت کیفری تأثیر منفی می‌گذارد، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید از پلیس و خدمات بزه‌دیده درخواست کند که آیا خدمات یا پشتیبانی اجتماعی برای رسیدگی به این مسائل وجود دارد یا خیر.

در پرونده‌هایی که خطر قابل توجه آسیب فیزیکی یا روانی به بزه‌دیده یا شاهد آسیب‌پذیر وجود دارد و به طور منطقی می‌توان باور داشت که شرکت در دادرسی‌های قضایی متعدد بر آنها تأثیر منفی خواهد گذاشت، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید امکان استفاده از سیاستگذاری کیفرخواست مستقیم (DIR 1) را در نظر بگیرد.

بررسی اتهام

نماینده‌ی دادستان معمولاً باید تصمیمات بررسی اتهام را به موقع اتخاذ نماید و در نظر داشته باشد که تأخیر ممکن است اضطراب روحی شاهدان و بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر را تشدید کرده و توانایی و اراده‌ی آنها برای شرکت فعالانه در روند عدالت کیفری را تضعیف کند.

همچنین نماینده‌ی دادستان، در هنگام بررسی منافع عمومی، می‌بایست در نظر داشته باشد که مدارک مبتنی بر آسیب‌پذیر بودن بزه‌دیده عاملی به نفع پیگرد بر اساس سیاستگذاری راهنمای بررسی اتهام (CHA 1) به شمار می‌آید.

اگر تصمیم گرفته شود که متهم مورد مجازات قرار نگیرد، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید در نظر داشته باشد که با توجه به بخش‌های 810.1، 810.2 یا 810.2 از قانون کیفری آیا نیاز به درخواست تعهدنامه وجود دارد یا خیر. این تعهدنامه می‌تواند شامل شرایطی برای نظارت و مشاوره باشد که توسط شعبه‌ی اصلاح و تربیت انجام می‌شود.

آزادی موقت

هر گاه برای محافظت از بزه‌دیده یا شاهد، نیاز به حکم بازداشت موقت یا اعمال شرایطی برای آزادی متهم وجود داشته باشد، معمولاً باید درخواست شود که دستور آن صادر شود. اگر احتمال آزادی متهمی وجود داشته باشد، نماینده دادستان معمولاً باید در نظر بگیرد که چه شرایطی می‌تواند به برنامه ریزی ایمنی بزه‌دیده یا شاهد کمک کند، و می‌تواند برای تعیین این شرایط، با پلیس، خدمات بزه‌دیدگان، یا کارکنان اصلاح و تربیت یا آزادی مشروط به مشورت بپردازد. در صورتی که متهم بازداشت شود، نماینده دادستان معمولاً باید بر طبق بخش 515(12) و 516(2) از قانون کیفری، درخواست حکم "عدم تماس" با بزه‌دیدگان، شاهدان یا دیگر افراد مرتبط نماید.

شاهدان بی‌میل

نماینده دادستان می‌بایست آگاه باشد که شاهدان یا بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر ممکن است برای شرکت در روند عدالت کیفری بی‌میل باشند. این افراد ممکن است بخواهند شواهد و ادله‌ی خود را به حد اقل برسانند یا آن را پس بگیرند. عوامل متعددی ممکن است تمایل آنها به همکاری را تحت تأثیر قرار دهند. نماینده دادستان معمولاً باید تلاش کند دلایل آنها برای بی‌میلی به شهادت را شناسایی کرده و راهبردهایی را برای برطرف کردن این مسائل طراحی کند. همچنین نماینده دادستان معمولاً باید این موضوع را هم در نظر داشته باشد که بزه‌دیدگان و شاهدان آسیب‌پذیر ممکن است به طور خاص تحت فشار، ارعاب یا دخالت دیگران باشند. اگر شاهدان تحت تهدید یا ارعاب قرار بگیرند، نماینده دادستان موضوع را برای تحقیق به پلیس ارجاع دهد.

با توجه به موارد فوق، نماینده دادستان معمولاً باید در نظر داشته باشد که آیا هم لازم و هم مقتضی است که شاهدان و بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر شخصاً برای شهادت احضار شوند یا خیر. با این حال، در این پرونده‌ها، پیش از درخواست صدور دستور شهادت مکتوب، نماینده دادستان معمولاً باید با نماینده اداری دادستان به مشورت بپردازد. علاوه بر این، نماینده دادستان معمولاً باید در نظر داشته باشد که آیا امکان دارد که تست ادله و تست منافع عمومی (CHA 1) به کمک سایر مدارک موجود و بدون شهادت شاهدان برآورده شوند یا خیر.

آماده سازی برای محاکمه

در صورت عملی بودن، نماینده دادستان معمولاً باید شاهد را از وجود امکانات رفاهی طبق بخش‌های 486 یا 486.31 و 487.7 از قانون کیفری مطلع نماید. در صورت اقتضا، نماینده دادستان معمولاً باید با در نظر گرفتن تمامی عوامل مرتبط، از جمله اینکه شاهدان در خواست امکانات رفاهی دارند یا نه، درخواست حکم نماید.

در شرایط خاص، دادگاه می‌تواند حکم کند که:

- دادگاه به صورت عمومی برگزار نشود یا شاهد از انظار عموم خارج نگهداشته شود (بخش 486.1)
- شخصی برای پشتیبانی حضور داشته باشد (486.1)
- شاهد شهادت خود را در اتاقی مجزا یا از پشت پرده یا وسیله‌ای دیگر ارائه نماید (بخش 486.2)
- بازجویی متقابل توسط یک وکیل منصوب دادگاه انجام شود (اگر متهم وکیل نداشته باشد) (بخش 486.3)
- هویت شاهد افشا نشود (بخش 486.31)
- دادگاه معین می‌نماید که حفاظت از امنیت شاهد الزامی است و یا برای اجرای صحیح عدالت لازم است. (بخش 486.7)

بخش‌های 13 و 19 از اعلامیه‌ی حقوق بزه‌دیدگان کانادا مقرر می‌دارد که هر بزه‌دیده‌ای حق دارد که در زمانی که به عنوان شاهد در دادرسی مربوط به جرم حاضر می‌شود، درخواست پشتیبانی برای ادای شهادت از طریق سازوکارهای تعیین شده در قانون داشته باشد.

مستندات تأیید کننده

نماینده‌ی دادستان معمولاً باید تلاش‌هایی منطقی نماید تا اطمینان حاصل کند که تمامی مستندات تأیید کننده‌ی لازم در دادگاه مطرح شده‌اند.

صدور حکم

معمولاً باید به بزه‌دیدگان فرصت داده شود تا اطلاعات و اظهارنامه‌ی تأثیر بر بزه‌دیده را طبق بخش 4 [قانون بزه‌دیدگان جرایم](#) و بخش‌های 15 و 19 [اعلامیه‌ی حقوق بزه‌دیدگان کانادا](#) ارائه نمایند.

هر گونه عوامل تشدید کننده از جمله عواملی که در بخش 718.2 قانون کیفری آمده‌اند، معمولاً باید به ملاحظه‌ی دادگاه رسانده شود.

اگر بنا بر صدور حکم آزادی موقت یا حکم مشروط باشد، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید شرایطی درخواست نماید که از شاهدان و بزه‌دیدگان آسیب‌پذیر حفاظت کنند. این شرایط ممکن است شامل «عدم تماس» و الزام به گزارش و همچنین تکمیل موفقیت آمیز یک برنامه‌ی درمانی مناسب بشوند.

در صورتی که بنا بر صدور حکم بازداشت باشد، نماینده‌ی دادستان معمولاً باید درخواست حکم عدم ارتباط نماید که برقراری ارتباط مجرم با بزه‌دیدگان یا شاهدان آسیب‌پذیر را در طول دوره‌ی بازداشت طبق بخش 743.21 ممنوع می‌کند.

نماینده‌ی دادستان معمولاً باید بررسی کند که طبق بخش 738 یا 739 از قانون کیفری، حکم جبران خسارت متناسب هست یا خیر، و اقدامهای لازم را انجام دهد تا بزه‌دیدگان فرصت داشته باشند که تصمیم بگیرند که آیا درخواست جبران زیان‌ها و خسارت‌هایشان را دارند یا خیر.